

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.423/8/2020.

A tanács tagjai: Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Bakos Balázs
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő: Dél-pesti Centrumkórház - Országos
Hematológiai és Infektológiai Intézet
(Budapest, Nagyvárad tér 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Cippán Diána felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
(Szena, Kossuth L. u. 19.)

A kérelmezett: MORTAK FRUIT Kft.
(Budapest, Nyírpalota út 5. fszt. 2.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Szathmáry Péter ügyvéd
(Békéscsaba, Kinizsi u. 13.)

A beszerzés tárgya, értéke: Különféle élelmiszerek beszerzése - 14. rész, 1.428.000.-Ft
EKR000994712019

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés alapján, hogy a kérelmezett megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 131. § (9) bekezdését.

A Döntőbizottság a kérelmezettel szemben 50.000.-Ft, azaz ötvenezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2019. november 19. napján adta fel a tárgyi nyílt közbeszerzési eljárást megindító ajánlati felhívását, amely 2019/S 227-556499 számon jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

2. A felhívásban egyebek mellett az alábbiakat is meghatározta az ajánlatkérő.

A közbeszerzés mennyisége a felhívás II.2.4) pontja szerint a 14. rész tekintetében:

„Összesen 51 000 db tojás szállítása

A megajánlott termék szavatossága az áru átvételét követően legalább 14 napot vagy azt meghaladó idejű kell, hogy legyen.

A részletes műszaki követelmények a közbeszerzési dokumentumban kerültek meghatározásra.”

A szerződés időtartama a felhívás II.2.7) pontja szerint: 12 hónap

A közbeszerzés becsült értéke: a „Különféle élelmiszerek beszerzése becsült érték nettó áron 2019” elnevezésű dokumentum alapján 202.483.509,- Ft, a becsült érték a 14. része tekintetében 1.428.000,- Ft.

3. A 14. rész tekintetében az ajánlattételi határidő lejártáig, 2020. február 14. napján 12:00 óráig négy ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, közöttük a kérelmezett MORTAK FRUIT Kft. A kérelmezett kérte az ajánlati ára üzletit titokként kezelését.

4. Az ajánlatkérő a 2020. április 7. napján kelt levelével felkérte az ajánlattevőket ajánlatuk ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától (2020. április 14.) számított további 60 nap időtartamig történő fenntartására.

5. Az ajánlatkérő továbbá felhívta az ajánlattevők figyelmét a Kbt. 70. § (2) bekezdés második mondatában foglaltakra, mely szerint amennyiben az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőig, azaz legkésőbb 2020. április 14. nap 12:00 óráig az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren keresztül nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja.

6. A kérelmezett ajánlatkérő felhívása alapján nyilatkozatot nem tett.

7. A 2020. június 14. napján kelt, az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezésben az ajánlatkérő az eljárást eredményesnek nyilvánította a 14. rész tekintetében. Nyertes

ajánlattevőként a kérelmezettet jelölte meg, a további három ajánlat érvénytelenné nyilvánításra került.

8. A kérelmezett 2020. július 9. napján nyilatkozatot küldött az ajánlatkérő részére az EKR-en keresztül „Tájékoztatás visszalépésről” elnevezésű dokumentummal. A nyilatkozat szerint „az ajánlattétel óta (2020.02.14.) eltelt időszak alatt a gazdasági társaság működésében olyan változások történtek, melyekre tekintettel a megkötendő szállítási szerződés aláírására nincs lehetőségünk az aláírástól visszalépünk.”.

9. Az ajánlatkérő a 2020. július 10. napján kelt levelével felszólította a kérelmezettet, hogy igazolja, hogy a szerződés megkötésétől való visszalépésre a Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglaltaknak megfelelően került sor, vagy a szerződést 2020. július 14. napjáig írja alá.

10. Az ajánlatkérő 2020. július 14. napján ismételt felszólította a kérelmezettet a szerződés megkötésére.

11. A kérelmezett a 2020. július 14. napján az EKR rendszerben küldött üzenete szerint „A szerződés megkötésére társaságunk azért nem képes, mert a veszélyhelyzet és az ehhez kapcsolódó gazdasági környezeti folyamatok miatt szerződéseinkben, megrendeléseinkben és túraútvonalainkban olyan változások következtek be, amelyek nem teszik lehetővé a szerződésnek az általunk megajánlott áron történő teljesítését. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a Kbt. 142. § (5) bekezdésére történő hivatkozást megalapozatlannak tartjuk, hiszen ez a rendelkezés a nyertes ajánlattevőként szerződést kötő fél által elkövetett szerződésszegésre vonatkozik. A jelen esetben ez fogalmilag kizárt, hiszen a szerződés megkötésére nem került sor.”

A hivatalbóli kezdeményezés

12. A Közbeszerzési Hatóság hivatalbóli kezdeményező 2020. szeptember 28. napján terjesztette elő a Döntőbizottságnál az alábbi hivatalbóli kezdeményezést és a következőket adta elő.

13. Az ajánlatkérő 2020. július 29. napján a fenti tárgyban lefolytatott közbeszerzési eljárás 14. részével (Tojás) kapcsolatban a Kbt. 142. § (5) bekezdése szerinti bejelentést nyújtott be a kezdeményezőhöz, amelyben előadta, hogy közbeszerzési eljárást folytatott le, azonban a szerződés megkötésére a nyertes ajánlattevő (a továbbiakban: kérelmezett) erre irányuló nyilatkozatát követően nem került sor.

14. A Kbt. 131. § (1) bekezdése alapján, amennyiben a közbeszerzési eljárás eredményes, a szerződést a nyertes ajánlattevővel vagy közös ajánlattétel esetén mindegyik nyertes ajánlattevővel kell írásban megkötni, azokkal a feltételekkel, amelyekre nézve a felek kötöttsége, az ajánlattevő ajánlati kötöttsége beállt.

15. Az ajánlatkérőnek és a kérelmezettnek a közbeszerzési eljárás eredményeként a szerződést a Kbt. 131. § (5)-(6) bekezdésese alapján az összegezés 2020. június 14. napján történt megküldésétől számított 30 napon belül, tehát legkésőbb 2020. július 14. napján meg kellett volna kötnie.

16. A kérelmezett 2020. július 9. napján nyilatkozatot töltött fel az EKR rendszerbe, amely szerint „az ajánlattétel óta (2020.02.14.) eltelt időszak alatt a gazdasági társaság

működésében olyan változások történtek melyekre tekintettel a megkötendő szállítási szerződés aláírására nincs lehetőségünk az aláírástól visszalépünk.”.

17. Az ajánlatkérő a 2020. július 10. napján levélben felszólította a kérelmezettet, hogy igazolja, hogy a szerződés megkötésétől való visszalépésre a Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglaltaknak megfelelően került sor, vagy a szerződést 2020. július 14. napjáig írja alá.

18. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján a kérelmezett az ajánlatkérő levelére nem válaszolt.

19. Az ajánlatkérő a Kbt. 131. § (5) bekezdése szerinti határidő utolsó napján, 2020. július 14. napján ismételen felszólította a kérelmezettet a szerződés megkötésére.

20. A kérelmezett a 2020. július 14. napján az EKR rendszerben küldött üzenete szerint „A szerződés megkötésére társaságunk azért nem képes, mert a veszélyhelyzet és az ehhez kapcsolódó gazdasági környezeti folyamatok miatt szerződéseinkben, megrendeléseinkben és túraútvonalainkban olyan változások következtek be, amelyek nem teszik lehetővé a szerződésnek az általunk megajánlott áron történő teljesítését. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a Kbt. 142. § (5) bekezdésére történő hivatkozást megalapozatlannak tartjuk, hiszen ez a rendelkezés a nyertes ajánlattevőként szerződést kötő fél által elkövetett szerződésszegésre vonatkozik. A jelen esetben ez fogalmilag kizárt, hiszen a szerződés megkötésére nem került sor.”

21. A kérelmezett nyilatkozata alátámasztásaként semmilyen iratot nem csatolt az ajánlatkérő részére.

22. A Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlata szerint csupán gazdasági, ésszerűségi megfontolásokra a szerződés megkötésétől való tartózkodás nem alapítható (D.378/12/2011. számú határozat). A nyertes ajánlattevőnek a mentesülés Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti törvényi feltételei mindegyikének fennállását dokumentáltan igazolni szükséges az ajánlatkérő részére.

23. A kérelmezett kezdeményezőnek tett nyilatkozata szerint az ajánlatkérővel történt szerződéskötést követően a szerződés teljesítése során a Tojás Fuvar Kft.-től (továbbiakban: beszállító) tervezte beszerezni a megkötendő szerződés tárgyát képező tojást. Erre tekintettel a kérelmezett és a beszállító 2019. január 2. napján szállítási keretszerződést kötött.

24. A kérelmezett az írásbeli összegezés 2020. június 14. napján történt kézhezvételét követően, 2020. június 16. napján megkereste a beszállítót a tekintetben, hogy az ajánlatában megjelölt áron beszerezhető-e a megkötendő szerződés tárgyát képező tojás 12 hónapon keresztül. A beszállító 2020. június 18. napján kelt levele szerint: „a februárban vállalt ajánlati ár az akkori ismereteink alapján reálisan vállalható volt. Sajnos azt követően számos negatív, előre nem látható esemény befolyásolta az árakat, így többek között

- COVID-19 vírussal kapcsolatban kihirdetett magyarországi veszélyhelyzet, valamint a vírusfertőzés kapcsán kialakult nemzetközi beszerzési nehézségek,
- az ismételen Európában jelentkező madárinfluenza miatti állomány kivágások miatti, beszerzési nehézségek
- a nagybani piacon is a fent említett negatív hatások miatt áremelkedés történt az érintett időszakban.

Mindezek alapján az előre nem látható események miatt az Önök által megajánlott ár nem tartható a tervezett 12 hónapos szerződéses időtartam alatt. A tojás nem szerzhető be olyan áron és olyan feltételekkel, hogy azt Önök a kórház részére gazdaságilag észszerű módon szállítani tudja.”

25. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem állapítható meg, hogy a szerződéstervezet kezelte-e a fix áras szerződés esetleges árváltozását vagy a vis maior esetköreit.

26. A kérelmezett nyilatkozataiban továbbá előadta, hogy a COVID-19 vírussal kapcsolatos veszélyhelyzet kihirdetését követően beszerzési bizonytalanságok alakultak ki, valamint a termékek jelentős részénél áremelkedés történt és kiszámíthatatlanná vált az árak jövőbeni alakulása.

27. A kezdeményező álláspontja szerint a kérelmezett nyilatkozatai nem támasztják alá, hogy a szerződéskötés elmaradását eredményező körülmény az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott körülmény lenne az alábbi indokokra figyelemmel.

28. A COVID-19 vírussal kapcsolatos veszélyhelyzet a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel 2020. március 11. napján, az írásbeli összegezés 2020. június 14. napján történt kézhezvételét megelőzően több hónappal került kihirdetésre. A kérelmezett által hivatkozott áremelkedés és gazdasági bizonytalanság e veszélyhelyzet következtében állt elő. A kérelmezett a veszélyhelyzet miatt megváltozott gazdasági helyzetben, ennek tudatában tartotta fenn az ajánlatát az ajánlatkérő 2020. április 7. napján kelt felszólítása alapján. Az ajánlatkérő a 2020. április 7. napján kelt, az ajánlattevőkhöz címzett megkeresésében pontosan, dátumszerűen megjelölte a meghosszabbított ajánlati kötöttség időtartamát, amely az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan nap volt. A kérelmezett 2020. áprilisában erre figyelemmel feltételezhetően úgy tartotta fenn ajánlatát, hogy a veszélyhelyzetre tekintettel megváltozott gazdasági helyzetet ismerte, továbbá tudomással bírt arról is, hogy a szerződés megkötésére milyen időintervallumon belül kerülhet sor. Erre tekintettel a kezdeményező álláspontja szerint nem foghat helyt a kérelmezett azon indokolása, mely szerint 2020. áprilisában azért nem vonta vissza az ajánlatát, mert nem tudhatta, hogy a bírálat meddig tart és mikor válik aktuálissá a szerződés megkötése.

29. A fentiek alapján a kezdeményező szerint a kérelmezett kétséget kizáróan nem támasztotta alá, hogy a szerződéskötéstől való elállásra az írásbeli összegezés kézhezvételét követően beállt körülményre tekintettel került sor, hiszen ajánlatát úgy tartotta fenn, hogy az általa hivatkozott veszélyhelyzet kihirdetése az ajánlatkérői felkérést megelőzően közel egy hónappal korábban megtörtént, a kérelmezett pedig csak az írásbeli összegezés megküldését követően kereste meg a beszállítót a szerződéses kötelezettségének teljesítése végett.

30. Tekintettel arra, hogy a Kbt. 131. § (9) bekezdésében rögzített feltételek konjunktívak és a kérelmezett által nem került igazolásra, hogy a szerződéskötéstől történő elállás oka az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően állt be. Erre tekintettel a további feltételek fennállásának vizsgálata mellőzhető, a tárgyi esetben azonban azok sem álltak fenn.

31. A nyertes ajánlattevőnek kell bizonyítania, hogy a hivatkozott körülmény olyan, amire nem volt képes hatást gyakorolni, azt nem volt képes befolyásolni, elkerülni, valamint tőle és

az általa kifejtett tevékenységtől objektíve független, azaz a körülmény az általa elvégzett vagy elvégezhető cselekvéstől, tevékenységtől függetlenül következett be. Az előre nem látható okból bekövetkezett körülmény az Európai Bíróság és a Közbeszerzési Döntőbizottság joggyakorlata szerint a vis maiorhoz hasonló esemény, amelyet a szerződés megkötésétől elálló fél objektív okból nem látott, nem láthatott előre, és az szándékától függetlenül következett be (Közbeszerzési Döntőbizottság D.46/8/2019. számú határozatának 19. pontja).

32. A COVID-19 vírussal kapcsolatos veszélyhelyzet kihirdetését követően beállt beszerzési bizonytalanságok, valamint a termékek jelentős részénél megfigyelhető áremelkedés ugyan a kérelmezett tevékenységtől függetlenül alakult ki, azonban a kérelmezettnek már 2020 áprilisában meg kellett volna győződnie arról, hogy a szerződés teljesítésére képes lesz-e.

A kérelmezett nem nyújtott be olyan iratot, amellyel igazolta volna, hogy 2020 áprilisában megkereste a beszállítót az ajánlatában vállalt kötelezettségének teljesítése érdekében. A kérelmezett által a 2020. szeptember 17. napján kelt nyilatkozat mellékleteként a kezdeményező részére megküldött nagybani piaci árlisták alapján a tojás ára 2020 áprilisában - az ajánlat fenntartásakor - magasabb volt, mint az összegezés kézhezvételét követően 2020 júniusában.

33. A kezdeményező szerint a kérelmezettnek lehetősége lett volna arra, hogy 2020 áprilisában a szerződés megkötése várható időpontjának tudatában meggyőződjön arról, hogy képes lesz-e a szerződés teljesítésére az ajánlatában meghatározott feltételekkel. Amennyiben a beszállítóval történt egyeztetést követően arra a következtetésre jut, hogy előre láthatóan szerződéses kötelezettségét teljesíteni nem tudja, ajánlatának további fenntartásától a Kbt. 70. § (2) bekezdésének megfelelően elállhatott volna.

34. A fentiek alapján a kezdeményező álláspontja szerint a kérelmezett nem támasztotta alá, hogy ellenőrzési körén kívül eső és előre nem látható okból bekövetkezett körülmény miatt nem került sor a szerződés megkötésére.

35. A fentiek alapján a kérelmezett megsértette a Kbt. 131. § (1) és (9) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (6) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy a Kbt. 131. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint a közbeszerzési szerződést nem kötötte meg és nem igazolta a Kbt. 131. § (9) bekezdésében meghatározott feltételek fennállását.

36. Mindezekre tekintettel a kezdeményező kérte a jogsértés megállapítását, valamint a jogsértés megállapítása mellett a Kbt. 165. § (3) bekezdésének d) pontjára tekintettel bírság kiszabását.

Az ajánlatkérő amellet, hogy egyetértett a kezdeményezésben foglaltakkal nem tett érdemi észrevételt a jogorvoslati eljárás során.

A kérelmezett nyilatkozata

37. A kezdeményezéssel szemben a Kbt. 131. § (6) bekezdése nem a nyertes ajánlattevő szerződéskötési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott bekezdés ilyen előírást nem tartalmaz, sőt az ajánlattevő szó sem szerepel benne. Kizárólag az ajánlatkérőt említi az első mondat.

38. A kezdeményezésben hivatkozott D.378/2011. számú ügyben hozott határozat még a 2003. évi Kbt. hatálya alá tartozó olyan ügyben keletkezett, ahol az ajánlatkérő lépett vissza a

szerződéskötéstől, ezért a jelen esetben nem releváns. Továbbá a kezdeményezés semmivel nem támasztotta alá azt, hogy „a nyertes ajánlattevőnek a mentesülés feltételei mindegyikének fennállását dokumentáltan igazolni szükséges az Ajánlatkérő részére”. Ilyen kötelezettséget a Kbt. nem ír elő az ajánlattevők részére.

39. A veszélyhelyzet kihirdetése nem olyan egyszeri esemény volt, amely egy pillanat alatt végleges változásokat okozott, amelyek megismerhetővé váltak és egyben rögzültek is a veszélyhelyzet kihirdetésekor (mint pl. egy fix hatósági ár bevezetése). A kérelmezett a kezdeményező számára tett nyilatkozataiban részletesen bemutatta, hogy milyen bizonytalanságot okozott a veszélyhelyzet és az hogyan befolyásolta hosszú időszakon keresztül a piaci folyamatokat.

40. A szerződéskötés elmaradása okaként nem is konkrétan a veszélyhelyzetet jelölte meg a kérelmezett, hanem a veszélyhelyzet miatt kialakult tartósan bizonytalan piaci környezetet. Ez nem értelmezhető úgy, hogy konkrétan a veszélyhelyzet kihirdetése volt az ok. Tehát nem egyetlen időpontban bekövetkező, fix változás történt, hanem hosszabb időtartamon keresztül folyamatos, kiszámíthatatlan változások voltak.

41. A szerződés teljesíthetőségét akkor lehet és kell megvizsgálni, amikor a szerződéskötés esedékessé válik és nem akkor, amikor az ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőket, hogy az ajánlatok bírálata várhatóan további késedelmet fog szenvedni, akár 2 hónappal is (ami ténylegesen meg is történt).

42. Ha az ajánlati kötöttség meghosszabbításakor megkereste volna a kérelmezett a beszállítót, akkor a kezdeményező bizonyára azt mondta volna, hogy ez az összegezés megküldését megelőzően történt, ezért nem vehető figyelembe. Viszont az összegezés megküldését követően történt megkeresést sem tartja megfelelőnek a kezdeményező.

43. A bizonytalanság miatt az áprilisi információkról nem lehetett tudni, hogy júniusban még aktuálisak lesznek -e. Tehát az áprilisi tudakozásnak nemcsak azért nem lett volna értelme, mert áprilisban nem volt szerződéskötés, hanem azért is, mert a helyzet napról napra változott, így áprilisban nem lehetett tudni, mi lesz júniusban. A tudakozásnak kizárólag akkor volt valódi értelme, amikor az összegezés kiküldése után már látni lehetett, hogy a szerződés megkötésére és a teljesítés megkezdésére mikor kerül sor.

44. A kezdeményezésben megjelölt 131. § (6) bekezdését nem sérthette meg a kérelmezett, mert a (6) bekezdés kizárólag az ajánlatkérőre nézve fogalmaz meg előírást, az ajánlattevőkre nézve nem. Mivel a kérelmezett ajánlattevőként vett részt az eljárásban, így a Kbt. 131. § (6) bekezdését nem is sérthette meg. A 131. § (6) bekezdése a szerződéskötés időpontjára és a szerződéskötési moratóriumra vonatkozó előírásokat tartalmaz, így nem kapcsolódik közvetlenül a kezdeményezésben leírtakhoz.

45. Mindezek alapján a Kbt. 131. § (9) bekezdésében leírtaknak megfelelt a kérelmezett eljárása, jogsértést nem követett el.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

46. Az ajánlatkérő 2019. november 19. napján adta fel a közbeszerzési eljárást megindító ajánlati felhívását, ezért a Döntőbizottság az ezen a napon hatályos jogszabályok alapján járt el a jogorvoslati eljárás során.

47. A hivatalbóli kezdeményezésben foglaltak alapján a Döntőbizottságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az ajánlatkérő határidőben eleget tett-e a Kbt. 103. § (5) bekezdésében előírt kötelezettségének.

48. A Döntőbizottság az alábbi jogszabályi rendelkezésekre tekintettel vizsgálta meg a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakat.

A Kbt. 53. § (8) bekezdés értelmében a részvételre jelentkező a részvételi határidő lejártáig visszavonhatja részvételi jelentkezését. Az ajánlattevő ajánlatát az ajánlati kötöttség beálltaig vonhatja vissza.

A Kbt. 70. § (2) bekezdés alapján, ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

A Kbt. 81. § (11) bekezdés szerint a nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc - építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan - napnál hosszabb időtartamban.

A Kbt. 131. § (1), (5)-(6) és (9) bekezdései értelmében:

(1) Eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

(5) A nyertes ajánlattevő és - a (4) bekezdés szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc - építési beruházás esetén hatvan - nappal meghosszabbodik.

(6) Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem köthető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés - ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés - megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.

(9) Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevővel szemben csak abban az esetben mentesül a szerződés megkötésének kötelezettsége alól, valamint a nyertes ajánlattevő az (5) bekezdésben meghatározott időtartam alatt akkor mentesül szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés

megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

49. A közbeszerzési eljárás, mint a Kbt. által szabályozott speciális piaci verseny rendeltetése az ajánlatkérő beszerzési igényének kielégítése. Az ajánlattevők annak érdekében vesznek részt a közbeszerzési eljárásban, hogy az eljárás nyertes ajánlattevőjeként szerződést köthessenek az ajánlatkérővel, annak beszerzési igénye kielégítése érdekében. Mind az ajánlatkérő, mind az ajánlattevők alapvető szándéka tehát a szerződéskötés. Azon gazdálkodó szervezetek, amelyek közbeszerzési eljárásban vesznek részt tisztában vannak azzal, hogy az ajánlatkérő a törvény által szabályozott eljárást folytat le, amelynek eredményeként szerződést köt a nyertes ajánlattevővel. A közpénzek hatékony felhasználása és a tisztességes verseny megvalósulása érdekében szükséges, hogy a közbeszerzési eljárás résztvevőinek magatartása kiszámítható legyen. A Kbt. az ajánlati kötöttség jogintézményével a közbeszerzési eljárás résztvevői magatartásának kiszámíthatóságát akarja biztosítani.

50. A közbeszerzési eljárás időtartama alatt a gazdasági környezet, a piac változhat, amire a jogszabály is figyelemmel van, ezért az ajánlati kötöttség időtartama csak meghatározott, nem túl hosszú ideig áll fenn és meghatározott feltételek teljesülése esetén mind az ajánlatkérő, mind az ajánlattevő mentesülhet a szerződéskötési kötelezettsége alól.

51. A fenitek alapján vizsgálta meg Döntőbizottság a tárgyi közbeszerzési eljárás tényállásban rögzített eseményeit és megállapította, hogy a kérelmezett az ajánlattételi határidőre, 2020. február 14. napjáig ajánlatot nyújtott be a közbeszerzési eljárás során.

Az ajánlatkérő 2020. április 14. napján felhívta az ajánlattevőket a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján az ajánlati kötöttség lejártától számított 60 napig történő fenntartására. A kérelmezett nem válaszolt az ajánlatkérő felhívására a megadott határidőn belül, amit a Kbt. 70. § (2) bekezdés értelmében az ajánlat fenntartásának kell tekinteni.

Az ajánlatkérő 2020. június 14. napján adta ki a közbeszerzési eljárás eredményét megállapító összegezést, amely szerint a nyertes ajánlattevő a kérelmezett. Ettől a naptól kezdve 30 nap állt az ajánlatkérő és a kérelmezett rendelkezésére a közbeszerzési szerződés megkötésére.

52. Tényszerűen megállapítható, hogy a közbeszerzési eljárás eredményes volt, a kérelmezett nyertes ajánlattevőként került kihirdetésre. A kérelmezettnek az összegezés megküldésétől, 2020. június 14. napjától számított 30 napon belül kellett volna a közbeszerzési eljárás eredményeként a szerződést megkötnie az ajánlatkérővel, a szerződéskötésre azonban nem került sor.

53. A közbeszerzési eljárástól visszalépés lehetőségét a Kbt. 53. § szabályozza, amelynek (8) bekezdése második monda kimondja, hogy az ajánlattevő az ajánlatát az ajánlati kötöttség beálltáig vonhatja vissza. A Kbt. 81. § (11) bekezdés értelmében az ajánlattevő az ajánlatához kötve van, ami azt is jelenti, hogy az adott ajánlattevőnek a megtett vállalása szerint kell a szerződést teljesítenie.

54. A Kbt. 131. § szabályozza az összegezés meghozatalát követően a szerződés megkötéséhez vezető lépéseket. A Kbt. 131. § (9) bekezdése sorolja fel, hogy a szerződéskötésre köteles felek milyen esetben, milyen feltételek teljesülése mellett szabadulnak a szerződéskötés alól.

55. A nyertes ajánlattevő abban az esetben szabadul az ajánlati kötöttségétől, ha bizonyítani tudja a törvény által meghatározott konjunktív feltételek teljesülését:

- az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott,
- ellenőrzési körén kívül eső,
- és általa előre nem látható körülmény miatt,
- a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes,
- vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

56. A Döntőbizottság a tényállásban foglaltak alapján megvizsgálta a felek nyilatkozataiban előadottakat és megállapította, hogy az összegezés megküldésére 2020. június 14. napján került sor és a kérelmezett nem hivatkozott olyan körülményre, amely az összegezés megküldését követően állt be.

57. Az sem állapítható meg a kérelmezett nyilatkozatából és az általa csatolt dokumentumokból, hogy a COVID vírus okozta veszélyhelyzet, az ahhoz kapcsolódó gazdasági környezeti folyamatok, mint a kérelmezett ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miként és mennyiben befolyásolta a kérelmezett teljesítőképességét. Nem állapítható meg, hogy a kérelmezett szerződéseiben, megrendeléseiben és túraútvonalaiban milyen változások következtek be a vírus miatt, amelyre tekintettel az ajánlatában megadott áron nem tudja a szerződést teljesíteni.

58. A gazdasági környezet mindig, folyamatosan változik. A közbeszerzési eljárásban résztvevő gazdálkodó szervezeteknek erre is tekintettel kell az ajánlataikat megtenni. Az ajánlati kötöttség lényege éppen az, hogy a piaci szereplők magatartása a közbeszerzési eljárás során, illetve az ennek eredményeként kötött szerződés teljesítése alatt kiszámítható legyen. A kérelmezett tisztában volt azzal, hogy közbeszerzési eljárásban vesz részt, annak során tesz ajánlatot, pontosan ismerte az ajánlatkérő beszerzési igényét.

59. A beszállító hivatkozott a nagybani piacon történt áremelkedésre is, amelyet szintén nem támasztott alá. Tényszerűen rögzíthető, hogy a veszélyhelyzet a tojás árában semmilyen változást nem okozott. A nagybani piacok árai folyamatosan elérhetőek, ellenőrizhetőek, jelenleg bruttó 29.-Ft az M-es méretű tojás ára, amelyre a kérelmezett ajánlatot tett a közbeszerzési eljárás során.

60. A beszállító hivatkozott a vírusfertőzés kapcsán kialakult nemzetközi beszerzési nehézségekre, azonban nem ismertette, hogy a tojás beszerzése vonatkozásában milyen nemzetközi beszerzési nehézség merült fel.

61. A kérelmezett nem bizonyította, hogy a COVID-19 okozta vírushelyzet, illetve az annak következtében kialakult gazdasági körülmények konkrétan bármilyen kihatással lettek volna a szerződés teljesítési képességére. A Döntőbizottság az általánosságban megfogalmazott hivatkozást nem tudta elfogadni, mint a kérelmezett szerződéskötési képességét akadályozó, ellehetetlenítő körülményt. A kérelmezett hivatkozásából nem állapítható meg, hogy az a 2020. június 14. napján kiadott összegezést követően állt be, konkrétumok hiányában az sem vizsgálható, hogy az a kérelmezett ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt nem kötött szerződést az ajánlatkérővel. A Döntőbizottság rendelkezésére álló iratokból nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a kérelmezett a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem volt képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lett volna helye.

62. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 131. § (9) bekezdését azzal, hogy nem kötötte meg a közbeszerzési eljárás eredményeként a szerződést az ajánlatkérővel, mint nyertes ajánlattevő az összegezés megküldését követő 30 napon belül.

63. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján rendelkezett a jogsértés megállapításáról és annak jogkövetkezményeiről a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint.

A Kbt. 165. § (4) bekezdés értelmében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

64. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását indokoltnak tartotta.

65. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét figyelembe vette. A Döntőbizottság figyelembe vette a jogsértés súlyát, a beszerzés tárgyát és értékét (1.428.000.-Ft). A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során a kérelmezett javára értékelte azt a körülményt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt és a Döntőbizottság korábban bírság kiszabásával járó jogsértést nem állapított meg a kérelmezettel szemben. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő terhére értékelte azt a körülményt, hogy a jogsértés nem reparálható. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

66. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről.

67. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

68. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per.

69. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2020. október 22.

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Horváth Éva sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Bakos Balázs felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó - kezdeményező
2. Dél-pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet - ajánlatkérő
3. Dr. Szathmáry Péter ügyvéd – a kérelmezett képviseletében
4. Miniszterelnökség
5. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (Helyben)